

INFORMÁCIE PRE VEREJNOS

(pod a §15a zákona NR SR . 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvate stva v znení neskorších predpisov)

Obecný úrad Topo nica v súlade s § 14, ods. 1 písm. p) a § 15a zákona Národnej rady Slovenskej republiky . 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvate stva v znení neskorších predpisov zverej uje na svojej internetovej stránke informácie pre verejnos , ktoré zah ajú:

- 1) informácie o zdroji ohrozenia,
- 2) informácie o možnom rozsahu mimoriadnej udalosti a následkov na postihnutom území a životnom prostredí,
- 3) nebezpe né vlastnosti a ozna enie látok a prípravkov, ktoré by mohli spôsobi mimoriadnu udalos ,
- 4) informácie o spôsobe varovania obyvate stva a o záchranných prácach,
- 5) úlohy a opatrenia po vzniku mimoriadnej udalosti,
- 6) podrobnosti o tom, kde sa dajú získa alšie informácie súvisiace s plánom ochrany obyvate stva v rámci územného obvodu,
- 7) odkaz na obmedzenia vyplývajúce z ochrany dôverných informácií a utajovaných skuto ností.

Mimoriadnou udalos ou (MU) sa rozumie živelná pohroma, havária, katastrofa alebo teroristický útok, pri om:

- a) **živelná pohroma** je mimoriadna udalos , pri ktorej dôjde k nežiaducemu uvo neniu kumulovaných energií alebo hmôt v dôsledku nepriaznivého pôsobenia prírodných síl, pri ktorej môžu pôsobi nebezpe né látky alebo pôsobia ni ivé faktory, ktoré majú negatívny vplyv na život, zdravie alebo na majetok,
- b) **havária** je mimoriadna udalos , ktorá spôsobí odchýlku od ustáleného prevádzkového stavu, v dôsledku oho dôjde k úniku nebezpe ných látok alebo k pôsobeniu iných ni ivých faktorov, ktoré majú vplyv na život, zdravie alebo na majetok,
- c) **katastrofa** je mimoriadna udalos (MU), pri ktorej dôjde k narastaniu ni ivých faktorov a ich následnej kumulácii v dôsledku živelnej pohromy a havárie.

Ohrozenie je obdobie, po as ktorého sa predpokladá nebezpe enstvo vzniku alebo rozšírenia následkov mimoriadnej udalosti.

Ohrozenie verejného zdravia II. stup a nastáva, ak je potrebné prija opatrenia pod a osobitného predpisu (§ 6 až 9 zákona Národnej rady Slovenskej republiky . 42/1994 Z. z. v znení neskorších predpisov) pri:

- a) radia nej nehode alebo radia nej havárii,
- b) výskyte prenosného ochorenia, podozrení na prenosné ochorenie alebo podozrení na úmrtie na prenosné ochorenie nad predpokladanú úrove ,
- c) uvo nenie chemických látok ohrozujúcich život, zdravie, životné prostredie a majetok alebo
- d) úniku mikroorganizmov alebo toxínov z uzavretých priestorov.

1. INFORMÁCIE O ZDROJOCH OHROZENIA, O MOŽNOM ROZSAHU MU A NÁSLEDKOV NA POSTIHNUTOM ÚZEMÍ A ŽIVOTNOM PROSTREDÍ

1.1. ŽIVELNÉ POHROMY

1.1.1. Povodne a záplavy z povrchových vodných tokov

Zdroje:

Povrchové vodné toky sú na území obvodu Galanta tvorené sieťou vzájomne rozličenými poprepájanými riekami, riečkami, potokami a kanálmi. Malý vodný tok Der a pretekajúci obcou Toponica znamenajú najmenšie riziko.

Možný rozsah mimoriadnej udalosti (MU) a následky na postihnutom území a životnom prostredí:

Oblasť možného ohrozenia povodňami a záplavami sú dislokované predovšetkým v okolí väčších vodných tokov. Náhle zvýšenie hladín riek a prudké zrýchlenie toku vody môže vytvárať riziká ohrozenia životov a zdravia obyvateľov v dôsledku tvorby silného prúdu vody. Ten môže mať potenciál na strhávanie prekážok ktoré má v ceste, alebo ich poškodzovať, a to vrátane mostov, dopravných komunikácií, elektrických stavieb. Následkom sú problémy s dodávkami energií, zásobovaním obyvateľstva pitnou vodou, potravinami. Podmienky na bývanie obyvateľov v domoch sú na určitú dobu obmedzené alebo úplne znemožnené. Povodne sú spravidla sprevádzané veľkými materiálnymi škodami. Na zaplavených územiach dochádza k znehodnoteniu úžitkových vlastností budov, obytných priestorov, pivníc, priemyselných stavieb a pod. Negatívny je tiež vplyv na celkové životné prostredie, v dôsledku úhynu vegetácie zníženia zdrojov pitnej vody, premnoženia plesní a iných choroboplodných mikroorganizmov.

1.1.2. Mimoriadne javy poveternostného a klimatického charakteru

Zvýšenie hladiny podzemných vôd

Zdroje:

Dlhotrvalé výdatné dažde a/alebo masívnejšie topenie snehových náledí spôsobujú zvýšenie hladiny spodných vôd prípadne vytváranie stojatých jazier na teréne.

Možný rozsah MU a následky na postihnutom území a životnom prostredí:

V prípade plošného zdvihnutia podzemných vôd tieto zaplavujú nielen pivnice a suterénne priestory budov ale vytvárajú aj plošné jazerá na povrchu terénu a poliach, kde ničia úrodu resp. znemožňujú realizáciu poľnohospodárskych prác. Následky bývajú podobné ako v prípade povodní (viď 1.1.1.), avšak celkovo s menším dopadom na bežný život, najmä pokiaľ ide o dodávky energií a zásobovanie resp. potrebu evakuácie obyvateľov.

Možnosť výskytu snehových kalamít

Zdroje:

Veterné poasie, rovinatý charakter terénu v obvode a nedostatok prirodzených vetrolamov zapríčiňujú v zimnom období výskyt snehových kalamít, hlavne na cestných úsekoch kolmých na prevládajúce smery vetra. Zložitá situácia sa môže vytvoriť v dôsledku dopravných havárií, alebo v zimnom období na úsekoch s nebezpečenstvom tvorby snehových závejov.

Možný rozsah MU a následky na postihnutom území a životnom prostredí:

Snehové kalamity sa v obvode Galanta často vyskytli na nasledujúcich pozemných komunikáciách:

- štátna cesta I/62 - úsek V. Mača - Sere
- štátna cesta II/507 - Nebojsa - Sere
- štátna cesta II/507 - úsek Vinohrady nad Váhom - Dvorníky
- križovatka štátnych ciest I/51 - III/5623 Pata - Šoporňa
- štátna cesta II/507 - úsek Ľierny Brod – Galanta
- štátna cesta II/573 – úsek Šoporňa - Šaňa
- štátna cesta III/5081 - Galanta – Košúty
- štátna cesta III/5084 – úsek Kajal - Váhovce
- štátna cesta III/5074 - úsek Tomášikovo - Horné Saliby

Sú to prevažne cesty II. a III. triedy. Takéto mimoriadne udalosti majú za následok ich nezjazdnosť a z toho vyplývajúce problémy so zásobovaním obcí resp. poskytovaním neodkladnej zdravotníckej pomoci.

1.1.3. Veľké lesné požiare

Zdroje:

V obvode Galanta sú lesy zachované hlavne v inundačnom území rieky Váh a Malý Dunaj.

Možný rozsah mimoriadnej udalosti a následky na postihnutom území a životnom prostredí:

V obci Toponica sa nachádza les situovaný za miestnym cintorínom. Okrem priameho nebezpečenstva a následkov ohňa a môže spôsobiť nepriaznivý vplyv na obyvateľstvo a životné prostredie aj tvorba hustého dymu v prípade jeho požiaru.

1.1.4. Ohrozenie seizmickou činnosťou, zosuvmi pôdy, skál a lavín

Zdroje:

Podľa údajov Geofyzikálneho ústavu SAV Bratislava z pozorovaných zemetrasení na Slovensku za obdobie rokov 1034 – 1990, galantský obvod nie je ohrozený seizmickou činnosťou. Z jeho geografického charakteru vyplýva, že územia tvorené horninami náchylnými k zosúvaniu sa nachádzajú len v jeho severnej časti. Oblasť ohrozenia lavínou prípadne zosuvmi skál sa vzhládom na veľmi mierne lenivý terén hodnoteného teritória nevyskytujú.

1.2. HAVÁRIE

1.2.1. Závažné priemyselné havárie

Zdroje:

Sú to podniky zaradené do kategórie „A“ alebo „B“ v zmysle zákona č. 261/2002 Z. z. o prevencii závažných priemyselných havárií a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Takým je *Duslo a.s. Šaňa*, ktorý je zaradený do kategórie „B“. Oblasť ohrozenia v jeho okolí zasahuje aj do galantského obvodu, ale obec Toponica sa netýka.

1.2.2. Stacionárne zdroje ohrozenia vyplývajúce z umiestnenia nebezpečných látok

Zdroje:

Medzi stacionárne zdroje patria právnické a fyzické osoby – podnikatelia (podniky), ktorí svojou činnosťou môžu ohroziť život, zdravie alebo majetok. Ide o subjekty skladujúce resp. manipulujúce s nebezpečnými chemickými látkami, ktoré v prípade havárie môžu spôsobiť ohrozenie pre svoje okolie. Na území obce sa takéto podniky nevyskytujú.

Možný rozsah MU a následky na postihnutom území a životnom prostredí:

Žiaden.

Následky na postihnutom území

Žiadne.

1.2.3. Úniky nebezpečných látok pri všetkých druhoch preprav

Zdroje sú určené *prepravnou trasou*. Označenie trás je centrálné ustanovené. V obvode Galanta sú to tie, z ktorých aspoň časť prechádza jeho územím:

<i>Prepravné trasy</i>		<i>Vybrané NCHL (prepravované v najväčšom množstve pod a jednotlivých trás)</i>
<i>Označenie</i>	<i>Smer</i>	
<i>C3</i>	<i>diagonálna D61- Bratislava- Trnava- Sere - Báb- Nitra</i>	<i>etylén, hydroxid sodný, kyselina sírová</i>
<i>C5</i>	<i>Trnava- Sere – Galanta– Dunajská Streda– Veľký Meder- Medveďov</i>	<i>pentány, butylacetát, kyselina chlorovodíková</i>
<i>C7</i>	<i>Senec – Sládkovičovo – Galanta – Šaľa</i>	<i>etylén, hydroxid sodný, kyselina sírová,</i>
<i>C13</i>	<i>Topoľčany– Hlohovec– Sere</i>	<i>kyselina dusičná, kyselina fosforečná,</i>
<i>Z3</i>	<i>Kúty- Jablonica- Smolenice- Trnava- Sere - Galanta- Šaľa</i>	<i>hydroxid sodný, kyselina sírová, anilín</i>
<i>Z4</i>	<i>Bratislava–Galanta–Šaľa (Štúrovo alebo Komárno)</i>	<i>anilín, hydroxid sodný, chlór</i>

časť vzniku, typ ani podmienky takýchto udalostí nie je možné jednoznačne vopred stanoviť. Vyhláška MV SR č. 533/2006 Z. z. o ochrane obyvateľstva pred útokmi nebezpečných látok v znení neskorších predpisov ustanovuje určenie oblasti ohrozenia až po vzniku mimoriadnej udalosti takéhoto charakteru. Ohrozenie môže vzniknúť v okolí železničných tratí resp. cestných komunikácií.

V zmysle § 7 ods. 2 písm. b) citovanej vyhlášky, ak pri preprave nebezpečných látok nie je známy druh nebezpečnej látky na účely okamžitého zásahu sa za bezpečný priestor, v ktorom sa výskyt nebezpečnej látky nepredpokladá, považuje priestor vzdialený najmenej 100 metrov od miesta výskytu nebezpečnej látky.

Následky na postihnutom území a životnom prostredí závisia od množstva a druhu uniknutej látky a jej nebezpečných vlastností, ktoré sú uvedené v bode 3. týchto informácií.

1.3. KATASTROFY

1.3.1. Havárie jadrových zariadení

Zdroje

Pre obvod Galanta je ním v súčasnosti iba *Jadrové zariadenie (JZ) V2 Jaslovské Bohunice*. Obec Toponica medzi ohrozenými obcami nepatrí.

Možný rozsah MU a následky na postihnutom území a životnom prostredí:

Pri havárii môže uniknúť ionizujúce žiarenie a rádioaktívne látky do ovzdušia i vody. Na základe platnej legislatívy sa oblasť ohrozenia pre prípad nehody alebo havárie jadrového zariadenia delí na pásma A, B, C a na 16 sektorov s veľkosťou stredového uhla 22,5 stupňa, pričom stred prvého sektora je orientovaný na sever. Rozhodnutím Úradu jadrového dozoru SR sú pre JZ V2 stanovené nasledujúce vzdialenosti:

- pásmo A: do 5 km, pásmo B: od 5 do 10 km, pásmo C: od 10 do 21 km.

Teritórium obvodu Galanta sa nachádza svojou severnou časťou iba v pásme C v okolí JZ V2, v ktorom sú dislokované štyri obce.

<i>Názov nebezpečnej látky:</i>	<i>Rádionuklidy</i>
<i>Vzdialenosť hranice oblasti:</i>	<i>21 km</i>
<i>Rozloha ¹⁾:</i>	<i>5 488 ha</i>
<i>Ohrozené obce:</i>	<i>Sektor VIII: Šalgotka- 459 obyvateľov, Zemianske Sady- 862, Vinohrady- 1605, Sektor IX: Sereš - 16879. Celkom: 19805 obyvateľov</i>
<i>časové faktory ohrozenia:</i>	<i>Začiatok ⁴⁾:</i>
	<i>- ak $v = 1$ m/s (3,6 km/h) \Rightarrow tak $t = 300$ min</i>
	<i>- ak $v = 3$ m/s (10,8 km/h) \Rightarrow tak $t = 100$ min</i>
	<i>- ak $v = 6$ m/s (21,6 km/h) \Rightarrow tak $t = 50$ min</i>
	<i>Trvanie: v závislosti od dekontaminácie resp. polčas rozpadu rádionuklidov</i>

Poznámka: 4. Údaje sú vypočítané pre vzdialenosť 18 km, t.j. vzdialenosť hranice obvodu Galanta od JZ.
(- v - rýchlosť prízemného vetra, t - čas začiatku ohrozenia).

V dôsledku vzniku rádioaktívnej stopy by bolo významne zasiahnuté životné prostredie (vodné plochy, pôda, budovy, cesty, lesy, vegetácia, živočíchy), potravinový reťazec, krmivá, zdroje pitnej vody a podobne. Uvedená situácia by mala vážny dopad na všetky oblasti života postihnutých ľudí na dopravu, zásobovanie vodou, potravinami, výrobu. Predpokladajú sa výpadky v dodávke elektrického prúdu.

1.3.2. Letecká prevádzka

Zdroje:

Nad teritóriom galantského obvodu vedie letová trasa v úseku medzi Bratislavou a Štúrovom a okrajovo tiež trasa v úseku Bratislava – Nitra. V regióne sa nachádza jediné letisko v Sládkovičove, slúžiace na vzlet a pristávanie malých lietadiel pri vykonávaní leteckého postrekovania po nohospodárskych plodín, alebo pre športovo rekreačné úlety. Vrtučníkový prístávací priestor je vybudovaný v areáli NsP Svätého Lukáša v Galante.

1.3.3. Porušenie vodnej stavby

Zdroje: Vodná stavba Kráľová

Vodná stavba Kráľová

s celkovým obsahom nádrže 65,47 mil.m³ leží na Váhu medzi rkm 44,2 a rkm 78,6. V Seredi nadväzuje v rkm 78,6 na koryto Váhu v upravenom úseku. Je zaradená do kategórie I.

Hladiny nádrže Kráľová

- maximálna prevádzková hladina 124,00 m n.m.
- minimálna prevádzková hladina 122,00 m n.m.

Možný rozsah MU a následky na postihnutom území a životnom prostredí:

VoS Kráľová

Simulácia rozrušenia hrádze Hydroconsultom a.s., Bratislava bola uskutočnená pri bežných hydrologických podmienkach (prítok do nádrže je konštantný a má hodnotu dlhodobého priemerného ročného prietoku Q_a) a pri maximálnej prevádzkovej hladine na kóte 124,00 m n. m. pre alternatívy 1,2,3,4. Pre každú z nich je v zátvorke uvedený najväčší modelovaný prietok Q_{max} v profile prietrže v [m³.s⁻¹] a čas jeho dosiahnutia:

Alternatíva 1 – prietrž avostrannej hrádze nad Zimným prístavom ($Q_{max}=2\,077,2$ m³.s⁻¹ a nastane v ase 4h a 15 min. po porušení hrádze). Škody by vznikli predovšetkým na objektoch vodnej stavby, na toku pod hrádzou, ale i na budovách v nižšie položených partiach, ktoré sa nachádzajú v medzi hrádzovom priestore.

Alternatíva 2 – porušenie avostrannej hrádze pod Šoporou ($Q_{max}=697,4$ m³.s⁻¹ a nastane v ase 6h a 50 min. po prietrži hrádze). Okrem škôd na objektoch vodnej stavby by vznikli aj na území pod hrádzou, na komunikáciách (najmä ceste č. 573 Šopor a- Ša a) a ich mostných konštrukciách, ale i na obytných budovách v nižšie položených partiach obce Šopor a. Ďalšie parametre sú uvedené v nasledujúcej tabuľke „Prehľad o zaplavených obciach a po nich ohrozených osobách“.

Alternatíva 3 – prietrž pravostrannej hrádze v mieste odberného objektu pre závlahy v km 0,388 ($Q_{max}=697,7$ m³.s⁻¹ a nastane v ase 7h po porušení hrádze). Záplava by zasiahla objekty vodnej stavby - hrádzu, územie pod hrádzou, železničnú trať č. 130 v úseku Galanta- Ša a, komunikácie, mosty, katastrálne územia obcí Kajal a **Toponica** vrátane obytných budov. Bližšia špecifikácia je popísaná v nasledujúcej tabuľke.

Alternatíva 4 – porušenie pravostrannej hrádze nad Váhovcami ($Q_{max}=460,5$ m³.s⁻¹ a nastane v ase 3h a 50 min. po prietrži hrádze). Následky prielomovej by sa prejavili predovšetkým na objektoch vodnej stavby - hrádze, na území pod hrádzou, na komunikáciách a ich mostných konštrukciách, ale i na obytných budovách lokality Gorazdov dvor a obcí Kajal, **Toponica** a Váhovce zasiahnutých prielomovou vlnou. Podrobnejšie údaje sú uvedené v tabuľke.

Prehľad o zaplavených obciach a počtoch ohrozených osôb

P. č.	Názov obce, asti	Prielomová vlna			Zaplavenie katastra obce [%]	Počet obyvateľov	
		čas dobehu [h. min]	Max. výška [m]	čas kulminácie [h. min]		obce	ohrozených
Alternatíva 2 – prietž dvostrannej hrádzky pod Šoporou							
1.	Šoporá	0 h. 05'	0,29	8 h. 19'	zaplavené 20%	4271	854
	Spolu:						854
Alternatíva 3 – prietž pravostrannej hrádzky v mieste odberného objektu pre závlahy v rkm 0,388							
1.	Kajal	0 h. 04'	1,74	34 h. 10'	zaplavené 90%	1517	1365
2.	Toponica	0 h. 20'	1,48	50 h. 10'	zaplavené 100%	845	845
	Spolu:						2 210
Alternatíva 4 – prietž pravostrannej hrádzky nad Váhovcami							
1.	Váhovce	0 h. 03'	0,94	27 h. 55'	zaplavené 85%	2111	1794
2.	Gorazdov dvor (Galanta)	3 h. 14'	1,12	33 h. 00'	zaplavené 100%	57	57
3.	Kajal	3 h. 45'	1,32	39 h. 40'	zaplavené 90%	1517	1365
4.	Toponica	9 h. 18'	0,97	49 h. 05'	zaplavené 100%	845	845
	Spolu:						4061

2. NEBEZPEČNÉ VLASTNOSTI A OZNAČENIE LÁTKY A PRÍPRAVKOV, KTORÉ BY MOHLI SPÔSOBIť MIMORIADNU UDALOSť

V ďalšom texte sú popísané tie nebezpečné chemické látky, ktoré predstavujú zdroj ohrozenia v rámci územného obvodu. V prípade prepravovaných NCHL ide o vytypované druhy.

2.1. AMONIAK (SK), AMMONIA (EN), CAS číslo: 7664-41-7

Označenie pri preprave podľa medzinárodných predpisov (ADR, RID):

číslo látky (UN-kód): 1005 číslo nebezpečnosti (Kemlerov kód): 268 (2-plyn, 6-jedovatý, 8-žieravý)	
Bezpečnostné značenie (nálepka) 2.3	8
	

Charakteristika a nebezpečné vlastnosti

Amoniak je pri bežnom tlaku a teplote bezfarebný plyn (teplota varu za normálnych podmienok je -33,5°C) s charakteristickým prenikavým, ostrým, silne dráždivým zápachom. V plynnom skupenstve je mierne ľahší ako vzduch. Je toxický, málo horľavý, za tepla (požiaru) sa rozkladá na nitrózne plyny, pri vyšších teplotách > 650°C je samovznietivý. V zmesi so vzduchom je v určitom rozmedzí koncentrácií výbušný. Je veľmi dobre rozpustný vo vode, s kyselinami reaguje za vzniku

amónnych solí. Koroduje farebné kovy, galvanizované predmety, me a zlú eniny medi. Skladuje a prepravuje sa skvapalnený pod tlakom. Vytiekajúca kvapalina prechádza rýchlo do plynnej fázy. Pri rozpínaní plynu sa môžu krátkodobo tvoriť hmla, ktoré sú ťažšie ako vzduch.

Dlhý únik nižších koncentrácií vedie k poškodeniu obdobnému ako u iných dráždivých látok. Sú to nepríjemnosti s podráždenými spojivkami, dráždenie sliznice nosohltanu, priedušiek a kaše. Vyššie koncentrácie poškodzujú oči. Pobyť vo vysokých koncentráciách (najmä v uzavretom priestore), má za následok pocit silného podráždenia dýchacích ciest, oči a môže dôjsť ku kŕčovému a zavodeniu pľúc - edému.

Jeho následkom môže byť náhla smrť udusením. Styk s tekutinou vyvoláva ťažké omrzliny.

Nad hladinami vôd sa môžu vytvárať hmla a pary so silnými dráždivými účinkami. S vodou tvorí látka silne leptavú zmes aj pri zriedení. Vzhľadom k životnému prostrediu je veľmi toxický pre vodné organizmy (predovšetkým ryby), pričom významnú úlohu zohráva jeho veľmi dobrá rozpustnosť vo vode. Môže meniť pH - hodnotu ekologických systémov, spôsobuje okyslenie pôdy a podporuje eutrofizáciu vôd (premnoženie rias a siníc).

2.2. CHLÓR (SK), CHLORINE (EN), CAS číslo: 7782-50-5

Označenie pri preprave podľa medzinárodných predpisov (ADR, RID):

<i>číslo látky (UN-kód): 1017</i>	
<i>číslo nebezpečnosti (Kemlerov kód): 266 (2-plyn, 66- veľmi jedovatý)</i>	
<i>Bezpečnostné značenie (nálepka): 2.3</i>	
	8
	

Charakteristika a nebezpečné vlastnosti

Chlór je žltozelený, štipavo zápachajúci, jedovatý, žieravý, nehorľavý plyn. Je veľmi reaktívny. S mnohými prvkami reaguje za vzniku plameňa. Napadá kovy. S vodíkom tvorí traskavý plyn, ktorý pri prívode tepla a svetla exploduje. Plyn sa len nepatrne rozpúšťa vo vode.

Vyskytuje sa ako stlačený alebo skvapalnený v tlakových fľašiach, sudoch alebo cisternách. V kvapalnom stave je svetlý, bezfarebný. Po uvoľnení rýchlo prechádza do plynného stavu. Pri rozpínaní chlóru sa rýchlo tvorí veľké množstvo chladnej hmla. Plyn a hmla sú ťažšie ako vzduch.

Po inhalácii expozícii sa objavuje kašeľ, bolesti na prsiach, zvracanie (v niektorých prípadoch krvavé), pocit dusenia a bolesti hlavy. Nadýchanie sa chlóru vedie k poleptaniu dýchacích ciest a pľúc. Je možný pľúcny edém, ktorý môže vzniknúť s oneskorením až 2 dni. Vyvoláva poleptanie očí a podráždenie kože, až po tvorbu pľuzgierov. Pri styku so skvapalnenou formou sa môžu vyskytnúť omrzliny.

Nad hladinami vôd sa môžu vytvárať jedovatejšie leptavé zmesi. Chlór reaguje s mnohými anorganickými a organickými látkami spravidla za uvoľnenia tepla. Organické látky môžu v plynnom chlóre horieť. Z biologického hľadiska má látka vysokotoxické účinky na vodu. Je nebezpečná najmä pre ryby a vodné organizmy. S vodou tvorí toxické zlúčeniny aj napriek riedeniu.

2.3. KYSELINA SÍROVÁ (SK), roztoky 51%, SULPHURIC ACID (EN),
CAS číslo: 7664-93-9

Oznaenie pri preprave pod a medzinárodných predpisov (ADR, RID):

<i>íslo látky (UN-kód): 1830</i> <i>íslo nebezpe nosti (Kemlerov kód): 80 (8-žieravá)</i>	
<i>Bezpe nostné zna enie (nálepka):</i>	8

Charakteristika a nebezpe né vlastnosti

Bezfarebná, bez zápachu, hygroskopická, s vodou dobre miešate ná, jedovatá kvapalina. Jej pary sú ažšie ako vzduch. Látka nesmie prís do styku s vodou, alkalickými kovmi, amoniakom, oxidmi fosforu, fosforom, lúhmi, kyselinami, hydridmi, permanganátmi, dusi nanmi, karbidmi, organickými rozpúš adlami, a. i..

Pary spôsobujú silné dráždenie, resp. poleptanie o í, dýchacích ciest a pokožky. Styk s kvapalinou vedie k vážnemu poškodeniu tkanív (naj ažšie formy chemických popálenín III. stup a až h bkové zuho natenie postihnutých astí. Koncentrovaná kyselina odvod uje a spôsobuje bolestivé rany.

Príznaky - pálenie o í a pokožky, nosnej a hrtanovej sliznice, silné dráždenie na kaše , dýchacie ažkosti, pri požití prudká pálivá boles dutiny ústnej a zažívacieho traktu, bolesti brucha, revné a žalúdo né poruchy, nevo nos , zvracanie až šokový stav.

Ekologické informácie: je toxická pre ryby a planktón, aj v zriedenej forme má žieravé ú inky, nespôsobuje biologický nedostatok kyslíka, znehodnocuje zdroje pitných, povrchových vôd a pôdu, posúva hodnoty pH. Škodlivinu je zakázané vypúš a do akýchko vek zdrojov vôd a do pôdy.

2.4. PENTÁN (SK), PENTANE (EN), CAS číslo: 109-66-0

Oznaenie pri preprave pod a medzinárodných predpisov (ADR, RID):

<i>íslo látky (UN-kód): 1265</i> <i>íslo nebezpe nosti (Kemlerov kód): 33 (ahko vznetlivá kvapalina)</i>	
<i>Bezpe nostné zna enie (nálepka):</i>	3

Pentán je ve mi hor avá prchavá bezfarebná kvapalina bez zápachu, prípadne benzínového zápachu. Je ahší ako voda, vo vode málo rozpustný. Pary sú ažšie ako vzduch (relatívna hustota pár = 2,49). Výpary môžu tvori so vzduchom výbušnú zmes pri normálnych teplotách. Môže sa elektrostaticky nabíja . Reaguje s oxida nými inidlami. Pri úniku do kanalizácie hrozí nebezpe enstvo výbuchu.

Vysoké koncentrácie pár majú narkotický ú inok, môžu spôsobi ospalos alebo závraty a poruchy srdcového rytmu. Dlhodobé vdychovanie môže vyvola edém a zápal p úc. Kvapalina dráždi o í a pokožku. Opakovaná expozícia môže spôsobi vysušenie alebo popraskanie pokožky. Symptómy: únava, bolesti hlavy, závrat, poruchy srdcového rytmu, bezvedomie, zastavenie dýchania.

Ak prenikne do pôdy alebo vody, môže ohrozi dodávku pitnej vody. Pentán je jedovatý pre vodné organizmy. Vo vodnej zložke životného prostredia môže spôsobi dlhodobé nepriaznivé ú inky.

2.5. KYSELINA DUSI NÁ (SK), roztoky 70%, NITRIC ACID (EN), CAS : 7697-37-2

Oznaenie pri preprave pod a medzinárodných predpisov (ADR, RID):

íslo látky (UN-kód): 2031			
íslo nebezpe nosti (Kemlerov kód): 885 (silne žieravá horenie podporujúca látka)			
Bezpe nostné zna enie (nálepka): 5.1		8	

Nehor avá, bezfarebná až hnedá, štip avo páchnuca, s vodou neobmedzene miešate ná, na vlhkom vzduchu dymiaca jedovatá kvapalina ažšia ako voda. Je stála iba v zriedenom stave. Vyvíja na vzduchu vysoko jedovaté hnedé až žlté pary, ktoré sú ažšie ako vzduch. Reaguje s kovmi za vzniku vodíka a nitróznych plynov, pri styku s hor avými resp. organickými látkami hrozí nebezpe enstvo vzniku samovznietenia.

Pary spôsobujú ažké poleptanie o í, dýchacích ciest, p úc i kože. V ažkých prípadoch je možný edém p úc. Môže sa prejavi s oneskorením až do 2 dní. Pri nadýchaní je preto v každom prípade potrebné lekárske ošetrovanie. Vysoké koncentrácie pár (nitróznych plynov) spôsobujú poruchy centrálneho nervového systému. Styk s tekutinou vedie k ažkému poleptaniu zasiahnutých astí tela. Rany sa hoja neoby ajne pomaly. Príznaky: pálenie a bolesti o í, slizníc - nosných, hltanových a kože, dýchavi nos .

Kyselina dusi ná je nebezpe ná pre zdroje pitnej vody. Je toxická pre ryby a planktón.

2.6. ANILÍN (SK), ANILINE (EN), CAS íslo: 62-53-3

Oznaenie pri preprave pod a medzinárodných predpisov (ADR, RID):

íslo látky (UN-kód): 1547			
íslo nebezpe nosti (Kemlerov kód): 60 (jedovatá alebo zdraviu škodlivá látka)			
Bezpe nostné zna enie (nálepka): 6			

Jedovatá olejovitá bezfarebná až nahnedlá kvapalina s charakteristickým aromatickým zápachom, ažšia ako voda. Na svetle hnedne. Vo vode je iasto ne rozpustná a tvorí s ou jedovatú zmes. Prudko reaguje pri styku s oxida nými inidkami a kyselinami. Je hor avá. Pri silnom zahriatí alebo požiar sa rozkladá za vzniku vysoko jedovatých pár, ktoré obsahujú nitrózne plyny. Pary sú ažie ako vzduch a v ur itom rozmedzí koncentrácie vytvárajú so vzduchom výbušnú zmes.

Kvapalina aj pary sa vstrebávajú i kožou. Anilín je silný krvný jed. Mení krvné farbivo (vzniká methemoglobulín) a poškodzuje ervené krvinky (hemolýza). Následkom je poškodenie advín a pe ene. Po iato ný pocit dobrej pohody (anilínové opojenie) zvädza považova situáciu za nevinnú. Alkohol nebezpe ne zvyšuje jedovatos anilínu. Pri vä ších otravách sa prejavujú ú inky na nervový systém. Pri ažkej otrave nastáva hlboké bezvedomie. Príznaky: modré sfarbenie (cyanóza) za ínajúce sa na perách a pod nechťami, veselá nálada, silné bolesti hlavy, nevo nos , zvracanie, slabos , závrate, možné poruchy srdcového rytmu, podráždenie mo ového mechúra, krvavý mo , problémy s dýchaním, eventuálne k e, bezvedomie.

3. INFORMÁCIE O SPÔSOBE VAROVANIA OBYVATEĽSTVA A O ZÁCHRANNÝCH PRÁČACH

Informačný systém civilnej ochrany tvorí hlásnu službu a informačnú službu civilnej ochrany, pričom

- hlásna služba zabezpečuje včasné varovanie obyvateľov a vyrozumieanie osôb iných pri riešení následkov mimoriadnej udalosti a obcí o ohrození alebo o vzniku mimoriadnej udalosti,
- informačná služba zabezpečuje zber, spracovanie, vyhodnocovanie a poskytovanie informácií.

3.1. VAROVANIE OBYVATEĽSTVA

Vykonáva sa varovnými signálmi

- „**Všeobecné ohrozenie**“ - dvojminútovým kolísavým tónom sirén pri ohrození alebo pri vzniku mimoriadnej udalosti, ako aj pri možnosti rozšírenia následkov mimoriadnej udalosti.

	VŠEOBECNÉ OHROZENIE	
Tón sirén:	2 - minútový kolísavý tón	

- „**Ohrozenie vodou**“ - šesťminútovým stálym tónom sirén pri ohrození nívnými únikami vody.

	OHROZENIE VODOU	
Tón sirén:	6 - minútový stály tón	

Koniec ohrozenia alebo koniec pôsobenia následkov mimoriadnej udalosti sa vyhlasuje signálom „**Koniec ohrozenia**“ - dvojminútovým stálym tónom sirén bez opakovania.

	KONIEC OHROZENIA	
Tón sirén:	2 - minútový stály tón	

Varovné signály a signál „**Koniec ohrozenia**“ sa následne dopájajú hovorenou informáciou prostredníctvom hromadných informačných prostriedkov.

Preskúšanie prevádzkyschopnosti systémov varovania obyvateľstva sa vykonáva **dvojminútovým stálym tónom sirén** po predchádzajúcom informovaní obyvateľstva o teste skúšky prostredníctvom hromadných informačných prostriedkov. Koordináciu preskúšavania týchto systémov vykonáva Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky.

3.2. ZÁCHRANNÉ PRÁČE

Záchranné práce súinnosti na záchranu života, zdravia osôb a záchranu majetku, ako aj na ich odsun z ohrozených alebo z postihnutých priestorov. Súasťou záchranných prác súinnosti na zamedzenie šírenia a pôsobenia následkov mimoriadnej udalosti a vytvorenie podmienok na odstránenie následkov mimoriadnej udalosti.

Záchranné práce vykonávajú záchranné zložky integrovaného záchranného systému, útvary Policajného zboru a osoby povolané na osobné úkony.

innos pri záchranných prácach obsahuje najmä

- varovanie obyvateľstva a vyrozumienie osôb ohrozených mimoriadnou udalosťou a aj pri zmenách situácie počas vykonávania záchranných prác,
- vykonanie prieskumu a pozorovania na postihnutom území, ktorého cieľom je vyhľadať postihnuté osoby mimoriadnou udalosťou, vyznačené a životu nebezpečné úseky,
- vyslobodzovanie postihnutých osôb z trosiek zničených a narušených budov, vrakov dopravných prostriedkov, ochranných stavieb, zo zaplavených priestorov a z horiacich budov,
- prívod vzduchu a vody osobám v zavalených priestoroch a ochranných stavbách,
- individuálnu ochranu osobám v kontaminovanom priestore a ich odsun z tohto priestoru,
- poskytnutie prvej predlekárskej pomoci a neodkladnej zdravotnej starostlivosti zraneným osobám vrátane odsunu postihnutých do zdravotníckych zariadení,
- lokalizáciu a likvidáciu požiarov ohrozujúcich postihnuté osoby a nasadené sily a prostriedky,
- kontrolu kontaminovania a ožiarenia osôb, kontrolu kontaminovania územia, ovzdušia a budov,
- poskytnutie jódovej a špeciálnej profylaxie,
- hygienickú ochranu postihnutých osôb,
- likvidáciu úniku nebezpečných látok a zabránenie ich šíreniu,
- špeciálnu ochranu a dezaktiváciu územia, budov, priestorov, dopravných prostriedkov a komunikácií nevyhnutných pre inos nasadených síl a prostriedkov,
- dezinfekciu, dezinfekciu a deratizáciu územia, budov, priestorov, dopravných prostriedkov a komunikácií nevyhnutných pre inos nasadených síl a prostriedkov,
- reguláciu pohybu osôb a dopravných prostriedkov na postihnutom území,
- uzavretie postihnutého územia,
- ochranu postihnutých osôb a nasadených síl a prostriedkov pred nepriaznivými poveternostnými vplyvmi a následkami mimoriadnej udalosti,
- odsun nezranených osôb z postihnutého územia,
- núdzové zásobovanie a núdzové ubytovanie osôb, ktoré sú následkom mimoriadnej udalosti bez základných životných potrieb,
- poskytnutie veterinárnej pomoci postihnutým a ohrozeným zvieratám a vykonanie veterinárnej ošetrovateľskej pomoci,
- odpojenie poškodených rozvodných sietí a zariadení ohrozujúcich postihnuté osoby, nasadené sily, prostriedky a majetok,
- pozorovanie postihnutého územia a kontrolné merania,
- spevňovanie alebo strhávanie poškodených stavieb, budov a konštrukcií ohrozujúcich postihnuté osoby a nasadené sily a prostriedky,
- uzavretie a zabezpečenie zahataných vodných tokov,
- uzavretie a zabezpečenie územných cestných komunikácií a železničných tratí, vytvorenie priechodov a prejazdov potrebných na vykonávanie záchranných prác a odsun postihnutých osôb,
- prerušenie a vypúšťanie vody zo zaplavených priestorov budov a územia, kde sa vykonávajú záchranné práce,
- zachytávanie ropných produktov na vodných tokoch a plochách,
- identifikáciu, odsun a pochovávanie usmrtených osôb,
- uskladňovanie, odsun a likvidáciu kontaminovaného materiálu a ekologickú asanáciu zvyškov nebezpečných látok,
- psychologickú pomoc a duchovnú pomoc.

4. ÚLOHY A OPATRENIA PO VZNIKU MIMORIADNEJ UDALOSTI

Po vzniku mimoriadnej udalosti a vyhlásení mimoriadnej situácie sa vykonávajú základné úlohy a opatrenia:

- ***záchranné práce*** silami a prostriedkami z celého územia, na ktorom bola vyhlásená mimoriadna situácia
 - obce, mestá, Obvodný úrad Galanta vedú zoznamy využiteľných síl a prostriedkov pri záchranných prácach v rámci svojho územného obvodu,
- ***evakuácia***
 - dotknuté obce, mestá a Obvodný úrad Galanta majú pre plánovanú evakuáciu spracované plány evakuácie v zmysle vyhlášky MV SR č. 75/1995 Z.z. o zabezpečovaní evakuácie v znení neskorších predpisov,
- ***núdzové zásobovanie a núdzové ubytovanie***
 - obce, mestá a Obvodný úrad Galanta majú spracovaný prehľad ubytovacích a stravovacích zariadení využiteľných v prípade mimoriadnej udalosti na zabezpečenie núdzového zásobovania a núdzového ubytovania, ktorý je súčasťou plánu núdzového zásobovania a núdzového ubytovania,
 - podľa potreby obce uzatvárajú s prevádzkovateľmi ubytovacích a stravovacích zariadení dohody o zabezpečení núdzového zásobovania a núdzového ubytovania,
- ***použitie základných záchranných zložiek integrovaného záchranného systému a ostatných záchranných zložiek integrovaného záchranného systému***
 - základné záchranné zložky integrovaného záchranného systému:
 - hasičský a záchranný zbor,
 - záchranná zdravotná služba,
 - kontrolné chemické laboratórium CO,
 - horská záchranná služba,
 - banská záchranná služba
 - ostatné záchranné zložky integrovaného záchranného systému:
 - Ozbrojené sily Slovenskej republiky,
 - obecné (mestské) hasičské zbory,
 - závodné hasičské útvary,
 - pracoviská vykonávajúce štátny dozor,
 - jednotky civilnej ochrany,
 - obecná polícia,
 - Slovenský červený kríž,
 - iné právnické osoby a fyzické osoby, ktorých predmetom činnosti je poskytovanie pomoci pri ochrane života, zdravia a majetku.

Pre prípad mimoriadnej udalosti sú fyzické osoby povinné

- a) dodržiava pokyny obvodných úradov, obcí, ako aj iných právnických osôb a fyzických osôb uvedených v § 16 zákona NR SR č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane
- b) riadi sa ich pokynmi na ukrytie a evakuáciu,
- c) vykonáva opatrenia na ochranu potravín, vody, zvierat a krmív, ktoré vlastnia alebo sú im zverené,
- d) plní úlohy v jednotkách a zariadeniach civilnej ochrany podľa určení a zaradenia a na plnenie úloh sa vopred pripraví,
- e) vykonáva asovo obmedzené práce pre civilnú ochranu súvisiace s bezprostrednou ochranou života, zdravia a majetku,
- f) poskytnú vecné prostriedky, ktoré vlastnia alebo užívajú,

g) poskytnú potrebné priestory a prostriedky na núdzové ubytovanie osobám postihnutým mimoriadnou udalosťou, ako aj osobám, ktoré vykonávajú záchranné práce.

Povinnosti uvedené pod písm. e), f) a g) nie je fyzická osoba povinná splniť v prípade, ak by tým vystavila vážnemu ohrozeniu seba alebo blízke osoby alebo ak jej v tom bránia iné dôležité okolnosti.

Mimoriadna situácia sa nevyhlasuje ak bol vyhlásený výnimový stav alebo núdzový stav. Vtedy sa postupuje podľa osobitného zákona.

5. PODROBNOSTI O TOM, KDE SA DAJÚ ZÍSKAĽŠIE INFORMÁCIE SÚVISIACE S PLÁNMI OCHRANY

Podrobnosti a ďalšie informácie súvisiace s plánmi ochrany obyvateľstva je možné získať na Obecnom úrade v Topoľnici, Topoľnica s. č. 13, 925 92 Topoľnica alebo na tel. č. 031/7811258. V prípade povodňovej úlohy a povinnosti orgánov štátnej správy pri zabezpečovaní ochrany pred povodňami sú dané povodňovým plánom. Obec vykonáva prenesený výkon štátnej správy na úseku ochrany pred povodňami a spracováva Povodňový plán záchranných prác obce.

6. ODKAZ NA OBMEDZENIA VYPLÝVAJÚCE Z OCHRANY DŮVERNÝCH INFORMÁCIÍ A UTAJOVANÝCH SKUTOČNOSTÍ

Vyššie zverejnené informácie sú v súlade so zákonom č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov a nevzťahujú sa na ne žiadne obmedzenia vyplývajúce zo zákona č. 215/2004 Z. z. o ochrane utajovaných skutočností a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, a zákona č. 428/2002 Z. z. o ochrane osobných údajov v znení neskorších predpisov.

Verejnosi má možnosť sa vyjadriť k uvedeným informáciám do 30 dní po zverejnení, na Obecnom úrade Topoľnica, Topoľnica s. č. 13. Opodstatnené pripomienky sa zohľadnia pri aktualizovaní Plánov ochrany obyvateľstva.

Zverejnené dňa: 22.08.2012
Dátum poslednej aktualizácie: